

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Z. H.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2009, č. j. OAM-154-7/SŘ-2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2010, č. j. 11 Ca 219/2009 - 41,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2010, č. j. 11 Ca 219/2009 - 41, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha ze dne 12. 3. 2007 bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění, neboť na území ČR pobýval podle správního orgánu neoprávněně. Dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území (§ 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), správní orgán stanovil na 3 roky. Žalobce byl povinen z území ČR odcestovat do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie ze dne 11. 7. 2007 zamítnuto. Právní moc rozhodnutí nastala dne 17. 7. 2007.

[2] Dne 26. 7. 2007, tj. během 30 denní lhůty k vycestování z území ČR, byla Městskému soudu v Praze doručena žaloba proti uvedenému rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 11. 7. 2007, jež má podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí, pokud cizinec nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Z úřední činnosti je Nejvyššímu správnímu soud známo, že tuto žalobu zamítl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 23. 4. 2010, č. j. 5 Ca 221/2007 - 45, a že kasační stížnost proti tomuto rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 5. 1. 2011, č. j. 1 As 109/2010 - 76.

[3] Dne 19. 1. 2009, tedy ještě před skončením řízení o žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění, podal žalobce žádost podle § 122 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců, v tehdejší znění, o vydání nového rozhodnutí, jímž by byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Usnesením Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 19. 3. 2009 bylo řízení o této žádosti podle § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) zastaveno, neboť podle názoru správního orgánu nebyla splněna jedna ze zákonných podmínek pro vyhovění žádosti, tedy neuplynula polovina z doby 3 let, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území ČR. Tato doba podle správního orgánu vzhledem k odkladnému účinku žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění ještě vůbec nepočala plynout. Vzhledem k tomuto závěru se již správní orgán nezabýval druhou nezbytnou podmínkou stanovenou v § 122 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců, v tehdejší znění, pro zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, kterou je pominutí důvodů pro jeho vydání.

[4] Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, které Ministerstvo vnitra (žalovaný) v záhlaví vymezeným rozhodnutím zamítlo. Žalovaný se ztotožnil se závěrem, podle něhož žalobci vzhledem k odkladnému účinku žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění prozatím neuplynula polovina doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu k městskému soudu, který ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Uvedený rozsudek žalobce (dále též „stěžovatel“) nyní napadá řádně podanou kasační stížností.

II. Shrnutí argumentace obsažené v rozsudku městského soudu a v kasační stížnosti

[5] Městský soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že v případě žalobce byl běh doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, přerušen zahájením řízení ve věci přezkumu rozhodnutí o jeho správním vyhoštění soudem. Protože od právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění do okamžiku přerušení běhu předmětné doby podáním žaloby uplynulo pouze devět dní (ze stanovené tříleté doby), jedna ze zákonných podmínek stanovených k tomu, aby mohla být zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, nebyla naplněna. Závěr, podle něž podání žaloby proti rozhodnutí o vyhoštění způsobuje přerušování běhu lhůty správního vyhoštění, městský soud vyslovil s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2007, č. j. 1 As 38/2007 - 80 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti předně namítl, že zákon o pobytu cizinců neupravuje přerušení běhu lhůty správního vyhoštění, respektive s podáním žaloby takového přerušení nespojuje, pouze odkládá vykonatelnost samotného rozhodnutí, tedy dobu, kdy má cizinec opustit Českou republiku. Pokud je v rozhodnutí o správním vyhoštění uvedeno, že bylo vydáno na 3 roky, pak správní vyhoštění skončí po 3 letech bez ohledu na podanou žalobu. Stěžovatel zároveň upozornil na rozhodnutí městského soudu ze dne 30. 7. 2010, č. j. 11 Ca 156/2008, kdy ve skutkově naprosto identickém případě bylo rozhodnuto o zrušení rozhodnutí a vrácení věci správnímu orgánu k novému projednání. Sám městský soud ve světle nové judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 25. 4. 2008, č. j. 4 As 24/2008-77) nyní zaujímá právní názor, že pro přerušení běhu správního vyhoštění podáním žaloby s odkladným účinkem není v zákoně dán podklad. V ostatní argumentaci stěžovatel odkázal na podanou žalobu s tím, že městský soud se s ní nevypořádal - zejména s námitkou, že dochází k umělému prodlužování doby správního vyhoštění současnou nesprávnou aplikační praxí ze strany správních orgánů, ani s námitkou, že správní orgány neumožňují po podání žaloby pobyt na základě výjezdních příkazů.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se dříve, než přistoupil k vypořádání v kasační stížnosti uvedených námitek, zabýval otázkou, zda městský soud nezasáhl do stěžovatelových práv tím, že ve věci rozhodl bez nařízení jednání.

[10] Jak Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu, městský soud rozhodl o zamítnutí žaloby v této věci bez jednání, ačkoli podle vyjádření založeného na č. l. 35 soudního spisu „právní zástupce žalobce“ trval na nařízení jednání. Je pravdou, že toto podání učinil za stěžovatele advokát Mgr. Marek Čechovský, podepsaný „i.s.“ za advokáta Mgr. Petra Václavka, tedy měl jednat na základě substituční plné moci, kterou ovšem stěžovatel nedoložil a v řízení o žalobě nedoložil ani přímou plnou moc pro Mgr. Petra Václavka. Stěžovatel byl v řízení o žalobě zastupován advokátem Mgr. Markem Sedlákem, ovšem s tím, že žalobu i následné úkony v řízení podepisoval v substituci advokát Mgr. Petr Václavek. K výzvě soudu předložil stěžovatel pouze plnou moc udělenou Mgr. Marku Sedlákově, s čímž se ovšem městský soud spokojil a substituční plnou moc pro Mgr. Petra Václavka a následně přímou plnou moc pro Mgr. Petra Václavka a substituční plnou moc pro Mgr. Marka Čechovského již nepožadoval. Až pro řízení o kasační stížnosti stěžovatel doložil plnou moc udělenou přímo Mgr. Petru Václavkovi. Městský soud tedy nezjišťoval, zda podání, jímž byl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. vyjádřen nesouhlas s projednáním a rozhodnutím věci bez jednání, učinila osoba oprávněná jednat za stěžovatele. Namísto toho městský soud žalobu zamítl bez jednání a v odůvodnění svého rozhodnutí zcela v rozporu se skutečností uvedl, že žádný z účastníků nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání, čímž byl vyjádřen souhlas s rozhodnutím soudu bez jednání.

[11] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, publikovaný pod č. 482/2005 Sb. NSS, a rozsudek ze

dne 21. 12. 2005, č. j. 1 Azs 76/2005 - 77, publikovaný pod č. 859/2006 Sb. NSS) rozhodli krajský soud o žalobě ve správním soudnictví bez nařízení jednání, ač k tomu nebyly dány zákonné podmínky podle § 51 odst. 1 a 2 s. ř. s., jedná se o vadu řízení před soudem, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Zároveň jde o vadu, k níž je Nejvyšší správní soud povinen podle § 109 odst. 4 (dříve odst. 3) s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti.

[12] Uvedená vada řízení představuje samostatný důvod pro zrušení kasační stížností napadeného rozsudku městského soudu. Nejvyšší správní soud nicméně považoval za vhodné se vyjádřit rovněž k ve věci sporné právní otázce, zda se do doby zákazu vstupu vyhoštěného cizince na území ČR podle § 118 zákona o pobytu cizinců, v relevantním znění, započítávalo i období, kdy byla odložena vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Rozhodující první senát přitom po předběžné poradě dospěl k závěru, že je dán důvod pro předložení věci rozšířenému senátu, neboť nesouhlasil s názorem na řešení dané otázky vysloveným osmým senátem v rozsudku ze dne 3. 1. 2011, č. j. 8 As 69/2010 - 163. Usnesením ze dne 2. 2. 2011, č. j. 1 As 106/2010 - 74, proto první senát rozhodl o postoupení věci rozšířenému senátu, kterému položil následující dotaz: „*Staví se běh doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, po dobu, kdy je rozhodnutí o správním vyhoštění nevykonatelné, jestliže bylo dané rozhodnutí vydáno podle zákona o pobytu cizinců ve znění po novelizaci provedené zákonem č. 428/2005 Sb.?*“

[13] Rozšířený senát NSS zodpověděl položený dotaz usnesením ze dne 24. 1. 2012, č. j. 1 As 106/2010 - 83. Dospěl přitom k následujícím závěrům: „*Ustanovení § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 24. 11. 2005, svěřuje správnímu orgánu pravomoc stanovit v rozhodnutí o správním vyhoštění nejen délku, ale i počátek doby, po kterou nelze cizinci vstup na území, a to například tak, že se tato doba počítá ode dne uplynutí lhůty pro vycestování z území.*

Nevyužil-li správní orgán této své pravomoci a v rozhodnutí o správním vyhoštění stanovil pouze celkovou dobu, po kterou nelze cizinci vstup na území, aniž by jakkoli vymezil její počátek, počítá se tato doba ode dne právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění. V takovém případě neměla podle právní úpravy účinné od 24. 11. 2005 do 31. 12. 2011 na počítání této doby žádný vliv ani skutečnost, že došlo, ať již z jakéhokoli důvodu, k odkladu vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

Doba, po kterou není rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné, se do doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie nebo občanovi Evropské unie anebo jeho rodinnému příslušníkovi umožnit vstup na území ČR, nezapočítává až podle § 118 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 1. 1. 2012.“

[14] Z uvedeného je patrné, že neobstojí závěr městského soudu, podle nějž se ve stěžovatelově případě do doby, po kterou nelze cizinci vstup na území členských států Evropské unie, nezapočítává doba, po kterou nebylo rozhodnutí o jeho správním vyhoštění vykonatelné.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[15] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. února 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu